Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 15. oktoober 2019
(OR. en)

13147/19

POLGEN 170
POLMAR 9
COMAR 15
CONUN 134
CLIMA 270
ENV 853
ENER 466
MAR 155
MARE 22
PECHE 450
RECH 457
RELEX 927
TOUR 19
TRANS 480

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	12583/19
Teema:	Kohustuste loetelu, mille EL esitab konverentsil „Meie ookean“ (23.–24. oktoober 2019, Oslo)

Delegatsioonidele edastatakse käesolevaga eespool nimetatud kohustuste loetelu nõukogu (üldasjad) poolt 15. oktoobril 2019 vastu võetud kujul, mille Euroopa Liit esitab konverentsil „Meie ookean“ (23.–24. oktoober 2019, Oslo).

Kohustuste loetelu, mille Euroopa Liit esitab konverentsil „Meie ookean“

(Oslo, 23.–24. oktoober 2019)

Taust:

Konverentse „Meie ookean“ on korraldatud igal aastal alates 2014. aastast. Ühe nende konverentside võõrustajaks oli EL, nimelt 2017. aastal Maltal. Nii vagu varasematel konverentsidel, on ka 2019. aasta kõrgetasemelise konverentsi „Meie ookean“ eesmärk lahenduste leidmine ja kohustuste võtmine, et käsitleda mõningaid ookeane ähvardavaid kõige suuremaid probleeme, nimelt merekaitse, merereostus, kliimamuutuste mõju ja säästev kalandus. Norra on otsustanud võtta päevakorda kaks ELi poolt 2017. aastal lisatud teemat: sinine majandus ja merendusjulgeolek. Käesoleva aasta konverentsilt oodatakse peamiselt mitmesuguste kohustuste võtmist, ning seda mitte ainult valitsuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide, vaid ka tööstuse, teadusringkondade ja kodanikuühiskonna poolt. Konverentsi võõrustab Norra välisminister Ine Eriksen Soreide.

Konverents täiendab ELi ookeanide majandamise algatust,[1] milles esitatakse tegevuskava ookeanide tuleviku tagamiseks kogu maailmas. Kuna tegemist on ühe olulisema ookeaniteemalise üritusega sel aastal, annab see ELile täiendava võimaluse kindlustada oma koht maailmas ookeanide valdkonna liidrina.

Merendus- ja kalandusasjade peadirektoraat koostas tihedas koostöös Euroopa välisteenistusega pärast kõigi asjaomaste peadirektoraatidega konsulteerimist esialgse kohustuste loetelu. Need kohustused tehakse konverentsil ELi nimel teatavaks ning nendeks on meetmed, mida EL võtab või on hiljuti võtnud ookeanide majandamise tõhustamiseks, eelkõige seoses kestliku arengu tegevuskava 2030 ja konkreetsemalt kestliku arengu eesmärgi nr 14 saavutamisega[2].

---

1 Dok 14332/16.

2 Tuleb märkida, et kohustused on esitatud mineviku vormis. Nagu eelmiste samasuguste konverentside puhul, avaldatakse kohustused pärast neist konverentsil teatamist konverentsi veebisaidil (https://ourocean2019.no/commitments/) ja asjakohases ELi pressimaterjalis.

Kavandatavad kohustused:

Merekaitsealad ja muud piirkondlikud majandamismeetmed

1. Euroopa Liit teatas, et eraldab 2019. aastal 4 miljonit eurot ühtse ja hästi hallatud merekaitsealade võrgustiku toetamiseks Vahemeres. Toetus aitab tugevdada merekaitsealade piirkondlikku sidusust ja representatiivsust ning integreeritud piirkondlikku seiret ja hindamist, et toetada hea keskkonnaseisundi saavutamist selles piirkonnas.

2. Mere bioloogilise mitmekesisuse säilitamine ja säästlik kasutamine väljapoole riiklikku jurisdiktsiooni jäävates piirkondades pälvib üha enam rahvusvahelist tähelepanu, kuna teadusandmed näitavad sellise bioloogilise mitmekesisuse rikkust ja haavatavust, eelkõige veealusete mägede ja hüdrotermiliste lõõride ümbruses ning seoses käsnade ja külmaveekorallidega, samal ajal kui kasvab mure olemasolevatest ja uutest tegevustest tuleneva üha suureneva inimtekkelise surve pärast. Selleks et toetada ookeanide paremat majandamist ning avamere ressursside ja bioloogilise mitmekesisuse säästvat kasutamist ja säilitamist, nagu on kavandatud ÜRO mereõiguse konventsiooni (UNCLOS) riikliku jurisdiktsiooni alt välja jäävate piirkondade merekeskkonna bioloogilist mitmekesisust käsitlevas rakenduskokkuleppes, mille üle peetakse praegu läbirääkimisi ÜRO Peaassamblee poolt 2017. aasta detsembris kehtestatud valitsustevahelise konverentsi raames, teatas Euroopa Liit, et ta investeerib igal aastal 4,1 miljonit eurot oma satelliitseiresüsteemi (Copernicus), et saavutada ülemaailmne suutlikkus seoses merebiogeokeemia alaste prognoosidega, et mõista ja modelleerida suurkiskjate ja mereimetajate toiduvõrku.

3. Euroopa Liit teatas koos Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma sekretariaadiga, et eraldab 9,2 miljonit eurot piirkondlike merekonventsioonide rakendamise toetamiseks AKV riikides (Cartagena, Abidjan, Nairobi, Nouméa). See programm tugevdab piirkondlike merekonventsioonide raamistikke ja toetab seotud protokollide rakendamist, arendab piirkondlikult representatiivseid merekaitsealade võrgustikke ja vähendab merekeskkonda jõudvate jäätmete sissevoolu.

4. Merekeskkonna bioloogilise mitmekesisuse taastamine ja kaitse on üks Kariibi mere piirkonna ülemeremaade ja -territooriumide (ÜMT) peamisi prioriteete. Euroopa Liit teatas, et Kariibi mere piirkonna ÜMTde programmi raames eraldatakse 16,5 miljonit eurot, et edendada merekeskkonna bioloogilise mitmekesisuse säästvat majandamist, tõhustada seiret ja parandada meetmeid ebaseadusliku kalapüügi ning mere ja ranniku ökosüsteemide reostuse vastu. Programmi peamine eesmärk on tugevdada ÜMTde suutlikkust teha ühtse piirkonnana koostööd, et parandada merekeskkonna bioloogilise mitmekesisuse vastupanuvõimet.

5. Euroopa Liit teatas, et on eraldanud 10 miljonit eurot, et edendada kohalike kogukondade kestliku arengu huvides merealade integreeritud majandamist, ühendades tegevused, mis käsitlevad merekaitsealade võrgustiku laiendamist ja paremat haldamist, säästvat väikesemahulist kalapüüki, ning ökosüsteemide majandamist seoses kliimamuutustega kohanemisega korallikolmnurgas (Kagu-Aasias).

Kliimamuutused

6. Euroopa Liit teatas, et on 2019. aastal eraldanud 12,8 miljonit eurot oma Copernicuse programmile merejää ja krüosfääri kliimaseireks Arktikas ja Antarktikas, mis lisandub igal aastal Copernicuse programmile eraldatavale 2 miljonile eurole ookeani ja merejääga seotud seireks ja prognoosideks Arktikas. Copernicuse kliimamuutuste teenus haldab ülemaailmseid hooajalisi prognoose ja pakub pikaajalist kliimaprognoosi, et toetada otsuste tegemist Arktikas.

7. Euroopa Liit teatas, et eraldab 2019. aastal 9,9 miljonit eurot Vaikse ookeani piirkonna bioloogilise mitmekesisuse, kliimamuutuste ja vastupanuvõime ühisalgatusele, mille esitas Prantsusmaa eesmärgiga suurendada 19 Vaikse ookeani piirkonna riigi ja territooriumi suutlikkust kohaneda kliimamuutuste ja muude stressitegurite mõjuga; ning kaitsta, taastada ja suurendada bioloogilist mitmekesisust, et tugevdada nende sotsiaal-ökoloogiliste süsteemide vastupanuvõimet. Selle algatuse üldine eesmärk on muuta Vaikse ookeani saarte ökosüsteemid, majandus ja kogukonnad kliimamuutuste mõjude suhtes vastupanuvõimelisemaks. Programm on kooskõlas Vaikse ookeani piirkonna vastupanuvõimelise arengu raamistiku ning Vaikse ookeani saarte juhtide *Blue Pacific* identiteediga. Kolm peamist panustajat on Prantsusmaa, Kanada ja EL.

Säästev kalandus

8. Euroopa Liit kinnitas taas, et ta toetab 18 piirkondliku kalandusorganisatsiooni ja tuunikala piirkondliku kalandusorganisatsiooni, mille töös EL osaleb, tegevuse tugevdamist, eraldades 2019. aastal 10,6 miljonit eurot juhtimise ja teadustegevuse parandamiseks ning suutlikkuse ja nõuetele vastavuse suurendamiseks.

9. Euroopa Liit kinnitas veel kord, et ta kohustub edendama säästvat kalapüüki, eraldades 2019. aastal 725 000 eurot ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioonile täiendavateks ülemaailmseteks meetmeteks, mille eesmärk on ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi ennetamine, tõkestamine ja lõpetamine.

10. Euroopa Liit teatas, et ta eraldab 2019. aastal 40 miljonit eurot säästva kalapüügi ja vesiviljeluse väärtusahelate toetamiseks AKV riikides. Tuginedes Euroopa Komisjoni, ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni ning AKV riikide rühma sekretariaadi väljatöötatud väärtusahelatega seotud lähenemisviisidele, aitab see meede kaasa majanduskasvule, töökohtade loomisele, toiduga kindlustatusele ja toitumisalase kindlustatuse tagamisele, parandades paljudes AKV riikides kalanduse ja vesiviljeluse väärtusahelate majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnaalast jätkusuutlikkust.

Merereostus

11. Euroopa Liit teatas, et eraldab 2019. aastal 800 000 eurot oma satelliitseire programmile (Copernicus) naftareostuse avastamiseks ja sellele reageerimiseks, mis sõltub Euroopa Meresõiduohutuse Ametist.

12. Euroopa Komisjon teatas, et ta annab oma panuse võitlusesse merereostuse vastu, edendades laevade pardal tekkivate jäätmete vähendamist ning jäätmete käitlemist säästval ja keskkonnahoidlikul viisil. Pardal tekkivate jäätmete kogust vähendavate või mõnel muul säästval viisil jäätmeid käitlevate laevade jõupingutusi tunnustatakse, vähendades jäätmetasu, mida nad peavad maksma ELi sadamaid külastades.

13. Euroopa Liit teatas, et Vahemerega piirnevad riigid ja Euroopa Komisjon kutsuvad 7. novembril 2019. aastal Itaalias ECOMONDO kaubandusmessil algatuse BLUEMED raames ellu plastivaba ja heas seisus Vahemere piirkonna katsealgatuse. Selle katsealgatuse eesmärk on mobiliseerida peamised osalised, et võidelda Vahemere plastireostuse vastu järgmiste meetmete abil: i) tehes kokkuvõtte praegu kõnealuses piirkonnas elluviidavatest asjakohastest algatustest; ii) hinnates osalevate riikide kohalike/riiklike kontaktpunktide loomisel tehtud edusamme ning iii) arutades eri riikide kontaktpunktide, projektide ja algatuste ühendamist. Nimetatud katsealgatuse raames katsetatakse ja näidatakse paljude erinevate sihtrühmade osalemist maismaal ja merel, eesmärgiga vältida plastist mereprügi teket ja vähendada olemasoleva mereprügi hulka, ning see võiks saada eeskujuks teistele algatustele mujal maailmas.

Säästev sinine majandus

14. Euroopa Liit teatas, et ta toetab ookeanienergia sektori säästvat arengut, investeerides 2,3 miljonit eurot eesmärgiga tugevdada keskkonnamõjudega seotud tõendusbaasi ja edendada ookeanienergia arendamise lisamist mereruumi planeerimisse.

15. Euroopa Liit teatas, et ta kutsub 2019. aastal ellu 22,86 miljoni euro suuruse investeerimisalgatuse, et edendada säästvat sinist majandust Euroopa Liidus. Sinise majanduse algatus (*Blue Economy Window*) toetab uute ärimudelite, toodete ja teenuste turule toomist, keskendudes eelkõige mereressursside säästvale kasutamisele ning parematele elatusvahenditele ja töökohtadele.

16. Euroopa Liit teatas, et ta eraldas Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondist 75 miljonit eurot investeeringuteks sinise majanduse ettevõtetesse, mis panustavad selliste eesmärkide saavutamisse nagu vähese CO_2-heitega majandus, ringmajandus ja ökosüsteemi säilitamine.

17. Euroopa Liit teatas, et ta eraldas 35 miljonit eurot väikeste arenevate saareriikide kiirendatud tegevuskorra (SAMOA Pathway) rakendamiseks, toetades merede ja rannikualade bioloogilise mitmekesisuse kaitset, majandamist ja säästvat kasutamist sihipärase suutlikkuse suurendamise, teadmistepõhise otsustusprotsessi tugevdamise ja rohujuure tasandi katseprojektide abil ning tõhustades keskkonnasäästlikkuse saavutamise eesmärgil tehtavat piirkondadesisest ja -vahelist koostööd. Lisaks loob kõnealune programm platvormi selleks, et suurendada kõigi asjaomaste sidusrühmade tundlikkust ning edendada dialoogi väikeste arenevate saareriikide ja rannikuriikide arenguga seotud küsimustes. Kõnealuse projekti viivad ellu piirkondlikud majandusühendused (Vaikse ookeani lõunaosa piirkondlik keskkonnaprogramm, India Ookeani Komisjon, Ida-Kariibi Riikide Organisatsioon).

18. Euroopa Liit teatas, et ta investeerib järgmise kahe aasta jooksul rohkem kui 600 000 eurot oma sinise majanduse poliitika aluseks oleva teaduslike teadmiste baasi tugevdamisse. Sinise majanduse sektoreid hinnatakse rangelt sotsiaalsete, keskkonnaalaste ja majanduslike kriteeriumide alusel seoses nende mineviku, praeguse ja tulevase sotsiaal-majandusliku mõjuga, et toetada ookeanivarade kasutamist säästval viisil, st ilma et see kahjustaks tulevaste põlvkondade hüvesid. Erilist tähelepanu pööratakse ühiste innovatsiooniprioriteetide ning rannikualadel aruka spetsialiseerumise tugevuste ja kitsaskohtade analüüsimisele ning ookeanienergia valdkonnas praeguste ja tulevaste tööhõivevõimaluste ja tarneahelate hindamisele.

19. Euroopa Liit teatas, et ta investeerib 2020. aastal teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020“ raames üle 250 miljoni euro, keskendudes eelkõige järgmisele:

    a) kalandus kogu ökosüsteemi kontekstis,
    b) ookeanivaatlustehnoloogiad ning katseprojekt mereplasti ja -prügi kõrvaldamiseks,
    c) arusaamine mikro- ja nanoplastiga seotud ohtudest ja mõjust inimeste tervisele, taastuvenergia (avamereenergia) ning taastuvatest energiaallikatest kütuse tootmine ja laevanduse dekarboniseerimine,
    d) veealuse müra leviku tõkestamine ja keskkonnamõju,

e) Euroopa rannikulinnade ja -asulate kliimateenuste ja kliimamuutustele vastupanuvõime edendamine,

f) Arktika ja Antarktika piirkondades aset leidvate polaarprotsesside mõistmine ülemaailmses kontekstis ning

g) uute intellektiga seotud tehnoloogiate edendamine: uued meetodid keskkonnamuutuste dünaamiliste mudelite loomiseks ja kasutamiseks või täiesti uudsed lähenemisviisid vastupanuvõimelise, usaldusväärse ja keskkonnateadliku kohapealse seire teostamiseks.

20. Euroopa Liit teatas Atlandi ookeani noortefoorumi (*All-Atlantic Youth Forum*) ellukutsumisest 6.–7. veebruaril 2020 Brüsselis toimuva Atlandi ookeani alaste teadusuuringutega seotud ürituse *(All-Atlantic Ocean Research Event)* raames. Kõnealune noortefoorum on jätk 23.–27. augustil 2019 Iirimaal Galways toimunud esimesele Atlandi ookeani noortesaadikute suvekoolile *(All-Atlantic Ocean Youth Ambassador Summer School)* ning on näide sellest, kuidas EL teeb koostööd oma atlandiüleste partneritega, et anda suuremat mõjuvõimu säästva arengu küsimustega tegeleva järgmise põlvkonna juhtidele Atlandi ookeani ääres ja ümbruskonnas. Kõnealune noortefoorum on uus teetähis Galway ja Belémi avalduste rakendamisel, juurutades meie Atlandi ookeani peamiste partneritega tehtava tõhustatud koostöö raamistikke.

Merendusjulgeolek

21. Euroopa Liit teatas, et ta eraldab 2019. aastal 6,5 miljonit eurot Euroopa Meresõiduohutuse Ameti hallatava Copernicuse mereseireteenuse jaoks, et toetada ühiseid merendusjulgeoleku alaseid operatsioone Frontexi ja partnerriikidega India ookeanis ning Lääne- ja Kesk-Aafrikas.

22. Euroopa Liit tegi teatavaks 28 miljoni euro suuruse programmi, mille eesmärk on parandada sadamate turvalisust ja laevaliikluse ohutust Ida- ja Lõuna-Aafrikas ning India ookeanis. 2018. aastal vastu võetud programmiga toetatakse merendusküsimustega tegelevate asutuste ja sadamavaldajate suutlikkuse suurendamist meresõiduohutuse, merendusjulgeoleku ja sadamate turvalisuse ning merendusalaste toorandmete ja teabe vahetamise valdkonnas. Oodatavate tulemuste hulka kuuluvad rahvusvaheliste laevade ja sadamarajatiste turvalisuse (ISPS) nõuetele mittevastavate laevade arvu vähenemine, turvalisem ja paremini kontrollitav sadamakeskkond ning laevade liikumismustrite parem mõistmine ja riskijuhtimissuutlikkuse suurenemine.